

FAQ UITZONDERLIJKE OVERSTROMINGEN IN JULI 2021

Disclaimer: Deze FAQ is gebaseerd op de informatie die beschikbaar was tot en met 13/9
De FAQ wordt regelmatig aangepast en verrijkt met nieuwe informatie.

I. Sociale aspecten

- 1. Uw bedrijf werd tijdens de vakanties verplicht te werken:**
 - Hoe betaalt u de gewerkte uren?
 - Hoe de verlofdagen "op individuele basis" recupereren?
- 2. Beroep op tijdelijke werkloosheid overmacht:**
 - In welke gevallen?
 - Formaliteiten naar de RVA toe?
- 3. Als zelfstandige is mijn onderneming getroffen**

II. Juridische aspecten en verzekeringen

- 1. De bedrijfsruimten stonden onder water:**
 - Wat zijn de eerste goede reflexen om te hebben?
 - Welke verzekeringen kunnen tussenkomen?
 - Hoe te reageren op de andere contracten?
- 2. De uitvoering van de werken wordt geïmpacteerd:**
 - Wat zijn de eerste goede reflexen om te hebben?
 - Welke verzekeringen kunnen tussenkomen?
 - Hoe reageren op een bedrijfscontract of een overheidscontract?
- 3. De verhoging van het plafond voor de tussenkomst van de verzekeraars bij natuurrampen**
 - Waar gaat het over?
 - Wat moet worden verstaan onder 100% vergoeding van de slachtoffers?
 - Wat is het toepassingsgebied van deze overeenkomst?
 - Wat gebeurt er als de schade de schatting van 1,7 miljard euro overschrijdt en het plafond van 590 miljoen voor verzekeraars wordt overschreden?

4. **Particulieren of ondernemingen doen een beroep op u voor dringende werken of herstellingen?**
 - Waar moet je als ondernemer op letten ?
 - Welke concrete aanbevelingen m.b.t. het bestek?
 - Kunnen we een directe betaling aan de aannemer overwegen ?
5. **Overheidsopdrachten:** Welke procedures kunnen de gemeenten opstarten om de dringende werken uit te voeren? Hoe bereid je je daar als bedrijf op voor?

III. Financiële aspecten

1. **Het Rampenfonds:** wanneer kan dit fonds tussenkomen en onder welke voorwaarden?
2. **De voorfinanciering** van tussenkomsten van de verzekering en het Rampenfonds via vormen van lening aangeboden door SOWALFIN en SOGEPa: Welke vormen van voorfinancieringen, de voorwaarden om er een beroep op te doen en welke aandachtspunten voor ondernemingen?
3. **De Kredieten:** FEBELFIN nodigt bedrijven die getroffen zijn door de overstromingen uit om contact op te nemen met hun bank.
4. **Fiscaliteit:** vermindering onroerende voorheffing en herschatting kadastraal inkomen

IV. Andere aspecten

1. **Eis tot opvordering** (materieel en/of personeel van de onderneming) door de gemeente. Welke voorwaarden moeten worden gerespecteerd?

I. Sociale aspecten

1. Uw onderneming werd tijdens de vakanties verplicht te werken:

- ***Hoe kunnen de ondernemingen werknemers vergoeden die moesten werken als gevolg van de overstromingen, bijv. de straten opruimen?***

Ondernemingen worden geadviseerd om zoveel mogelijk gebruik te maken van de bestaande mogelijkheden¹ van uren die de werknemer niet hoeft te recupereren, anders heeft dit gevolgen voor de productiecapaciteit van de onderneming.

Van deze mogelijkheden is de meest geschikte oplossing om werknemers te betalen tegen een redelijke kost voor het bedrijf, deze waarbij die uren aangegeven worden als extra vrijwillige overuren in de cruciale sectoren.

Daarom nodigen we u uit om het volgende gedetailleerde document te raadplegen:

<https://www.confederatiebouw.be/Portals/0/documenten/documenten%20-%20enkel%20leden/corona/20210624%20120u%20overuren%20voor%20cruciale%20sectoren%20update.pdf>

Wij vestigen uw aandacht op:

- de weinige en zeer beperkte formaliteiten die moeten worden vervuld (zie de voorbeeldbrief aan het einde van het document) en
- het feit dat deze formaliteiten vervuld moeten zijn alvorens van deze uren gebruik te kunnen maken.

De verklaring is maximaal 6 maanden geldig maar kan worden verlengd.

Ter herinnering : deze uren kunnen gebruikt worden tot 30 september 2021. Na aanpassing van de regelgeving worden deze extra vrijwillige overuren echter extra vrijwillige relance uren (inwerkingtreding met terugwerkende kracht tot 1 juli 2021 - zie pagina "nieuws" van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg = <https://werk.belgie.be/nl/nieuws/toepassing-van-het-sociaal-akkoord-over-relance-uren-afwachting-van-de-wet>

¹ De bestaande regelingen die het mogelijk maken de arbeidstijd beter te organiseren, bevatten reeds diverse mogelijkheden om meer uren te werken zonder deze te moeten recupereren.

- Voor bedrijven die onder PC 124 vallen, geeft het systeem van extra uren in de Bouw (KB 213) de werknemer de vrijheid om te kiezen of hij deze uren al dan niet recupereert. De algemene regelgeving laat de werknemer in bepaalde gevallen ook toe om bepaalde overuren niet te recupereren (in geval van buitengewoon meerwerk of onvoorziene noodzaak). Het cumulatieve gebruik van deze regelgevingen stelt de werknemer in staat te besluiten tot 180 uur per jaar niet te recupereren. Aan deze regelingen is vrijwillig overwerk (100 uur) en aanvullend vrijwillig overwerk voor vitale sectoren (120 uur) toegevoegd. Theoretisch betekent dit dat het mogelijk is om tot 400 uur meer te presteren.
- Daarnaast moet er ook aan worden herinnerd dat een bepaald aantal van deze uren fiscaal gunstig wordt behandeld. KB 213 uren en de "basis" vrijwillig overwerk geven aanleiding tot salaristoelagen en genieten dus een fiscaal voordeel tot maximaal 180 uur per jaar. Aan dit voordeel kunnen de 120 bijkomende vrijwillige crisisuren worden toegevoegd, waarvan de werkgeverskost beperkt is tot het bruto-uurloon van de werknemer, het brutoloon van de werknemer dat overeenkomt met zijn nettoloon aangezien deze uren belastingvrij zijn. De werknemer kan dus genieten van een zeer aantrekkelijke verloning van 300 uur over het jaar 2021.

- ***Wat gebeurt er met de vakanties van de werknemers die ten gevolge van de overstromingen kwamen werken?***

Deze werknemers kwamen vermoedelijk werken toen de onderneming wegens het jaarlijks verlof gesloten was. Zij zullen deze vakantiedagen dus voor het einde van 2021 moeten opnemen.

Het is dus niet nodig om een wijziging van de collectieve sluitingstermijn van de onderneming aan te geven. Met instemming van hun werkgever zullen deze werknemers deze vakantiedagen immers "op individuele basis" opnemen. Deze vakantiedagen worden niet betaald door de werkgever maar worden gedekt door de vakantiecheque uit het vakantiefonds. Werknemers die vrijwillig extra crisisoveruren hebben gemaakt, krijgen die uren vergoed met hun loon voor de maand juli.

2. Beroep op tijdelijke werkloosheid overmacht

- ***In welke gevallen kan een werkgever een beroep doen op tijdelijke werkloosheid overmacht ingevolge de overstromingen?***

De RVA aanvaardt dat tijdelijke werkloosheid als gevolg van de overstromingen kan worden aangegeven als tijdelijke werkloosheid wegens overmacht:

- De onderneming is getroffen: dit is het geval als de infrastructuur van de onderneming is ondergelopen, materieel onbruikbaar is geworden, enz.
- De werknemer is getroffen: het gaat om situaties waarin de werknemer getroffen is door ernstige schade of verliezen en daardoor in de onmogelijkheid is om te gaan werken omdat hij prioriteit moet geven aan nieuwe huisvesting zoeken, de opkuis of herstellingswerken van zijn woning, zijn schadedossier regelen of naar alternatieve vervoermiddelen zoeken. Deze omstandigheden maken op zich het werk niet rechtstreeks onmogelijk, maar door de uitzonderlijke situatie aanvaardt de RVA tot en met 31 augustus 2021 dat deze omstandigheden toch een reden kunnen zijn om tijdelijke werkloosheid wegens overmacht in te roepen.

De RVA aanvaardt ook dat de tijdelijke werkloosheid alternerend kan zijn (de werknemer moet met andere woorden niet doorlopend tijdelijk werkloos worden gesteld of er kan afgewisseld worden tussen de werknemers).

Opmerking: indien de werf niet toegankelijk is door de overstroming, dan valt dit niet onder overmacht. In dat geval is de onderneming niet getroffen. Zijn lokalen zijn niet ondergelopen en zijn materieel is bruikbaar. In die situatie, kan de onderneming tijdelijke werkloosheid wegens weerverlet inroepen volgens de gebruikelijk regels (mededeling van de eerste effectieve werkloosheidsdag in de maand, zelfs als er voorafgaand dagen tijdelijke werkloosheid overmacht zijn geweest).

- ***Welke formaliteiten moeten naar de RVA toe vervuld worden?***

Bij tijdelijke werkloosheid wegens overmacht dient in principe de gewone procedure gevolgd te worden. Concreet moet de werkgever tijdelijke werkloosheid wegens overmacht doorgeven aan de RVA.

Voor de dagen van tijdelijke werkloosheid gelegen ***in de periode van 14 juli tot en met 31 juli 2021*** aanvaardt de RVA ook tijdelijke werkloosheid zonder deze mededeling. In dit geval moet de werkgever in de aangifte sociaal risico tijdelijke werkloosheid (ASR WECH 5) voor de dagen tijdelijke werkloosheid enkel "overmacht" (met soort dagcode 5.4) en "uitzonderlijke weersomstandigheden" als reden voor overmacht vermelden.

Voor de periode **vanaf 1 augustus 2021** is de werkgever verplicht een elektronische melding van tijdelijke werkloosheid naar de RVA te sturen. Deze mededeling wordt aanvaard voor een periode van maximaal 3 maanden (eventueel verlengbaar). Wanneer de overmachtssituatie echter de persoonlijke situatie van de werknemer betreft, wordt de mededeling slechts aanvaard tot 31 augustus 2021.

Als reden van overmacht wordt, naar gelang de omstandigheden, vermeldt:

- Overstroming – tewerkstellingsplaats in het getroffen gebied (als de werkgever getroffen is)
- Overstroming – woonplaats werknemer in het getroffen gebied (als de werknemer getroffen is)

De mededeling moet de verwachte duur en een concrete omschrijving van de redenen van overmacht bevatten. Er hoeven echter geen bewijsstukken te worden bijgevoegd.

De volledige instructies van de RVA kunnen geraadpleegd worden op de volgende webpagina: <https://www.rva.be/nl/nieuws/uitzonderlijke-weersomstandigheden-overstromingen-specifieke-regelingen-voor-de-werkloosheid>

Tot slot, vergeet niet dat de vereenvoudigde procedure die in het kader van de pandemie van het coronavirus is ingevoerd, nog tot 30 september 2021 van toepassing is. De vrijstelling betreffende de afgifte, het bezit en het invullen van controlekaarten blijft van toepassing. Voor meer gedetailleerde informatie kunt u de FAQ op de website raadplegen: <https://www.confederatiebouw.be/nl-be/acc%C3%A8smembres/faq-tijdelijkewerkloosheid.aspx>

3. Als zelfstandige is mijn onderneming getroffen

Indien u ten gevolge van de overstromingen gedwongen bent uw activiteit gedurende ten minste 7 dagen te onderbreken, komt u in aanmerking voor het "basis"-overbruggingsrecht (voor onderbreking van de activiteit). U kunt ook vragen om uitstel van betaling van uw sociale bijdragen, of zelfs om vrijstelling. Aarzel niet om contact op te nemen met uw sociaal verzekeringsfonds.

Die financiële uitkering kan in éénzelfde maand niet gecumuleerd worden met een financiële uitkering van de tijdelijke crisismaatregelen overbruggingsrecht ingevolge het coronavirus.

Voor meer informatie kunt u de volgende pagina van de RSVZ-website raadplegen:

<https://www.rsvz.be/nl/news/steunmaatregelen-voor-zelfstandigen-getroffen-door-de-overstromingen-van-half-juli-2021>

II. Juridische aspecten en verzekeringen

1. De gebouwen van mijn onderneming werden gedeeltelijk of volledig getroffen door de overstromingen van juli 2021.

- Wat zijn de eerste goede reflexen?

Het wordt sterk aanbevolen om de volgende goede reflexen te hebben:

- Wees voorzichtig en bezonnen
- Doe een beroep op de onderschreven verzekering
- Analyseer uw andere contracten

Wees voorzichtig en bezonnen

Voor de goede trouw en transparantie is het belangrijk dat de onderneming denkt aan:

- **Het nemen van voorzorgsmaatregelen om schade te beperken en bewijsmateriaal te verzamelen**

Zoals in elke situatie waar schade optreedt, probeert iedereen zijn eigen schade te beperken.

Concreet gaat het om het nemen van voorzorgsmaatregelen om te voorkomen dat er meer schade ontstaat, bijvoorbeeld door op te ruimen wat nieuwe schade zou kunnen veroorzaken, door te stabiliseren om verergering van bestaande schade te voorkomen, ...

Waarschuwing: het is belangrijk om foto's/video's van de situatie te maken voor het nemen van elke voorzorgsmaatregel. Om later vergoeding te krijgen, moeten alle bewijsstukken worden bewaard, voor het geval de verzekering deze opvraagt.

- **Waarschuw zo snel mogelijk uw medecontractanten die getroffen zijn door de overstromingen**

Of het nu gaat om de verhuurder, de verzekeraar, enz., het is belangrijk om alle medecontractanten te waarschuwen die zouden kunnen getroffen zijn door de overstromingen die zich hebben voorgedaan op de werf in uitvoering of in de lokalen van de onderneming.

Maak gebruik van de onderschreven verzekeringen voor de bedrijfsruimten en hun inboedel

De onderneming heeft er alle belang bij om de verzekeringspolissen die zij heeft voor het pand en de inhoud ervan, te controleren en de schade zo snel mogelijk aan te geven.

U wordt in ieder geval sterk aangeraden om contact op te nemen met uw verzekeraar of uw makelaar om samen de dekking te analyseren overeenkomstig de algemene en specifieke voorwaarden die van toepassing zijn op de verzekeringsovereenkomst.

Vervolgens kunt u, voor wat niet gedekt is door een verzekering, nagaan of het rampenfonds niet kan tussenkomen. Contacteer ook uw bank (Zie Punt III, 3, hierna).

Analyseer uw andere contracten

De onderneming moet er ook voor zorgen dat zij de andere contracten die zij in het kader van haar activiteiten heeft gesloten opnieuw nakijkt om na te gaan welk gevolg er kan aan gegeven worden. (bv. dienstenovereenkomst, leasing, enz.).

- **Welke verzekeringen kunnen tussenkomen?**

De verschillende soorten verzekeringen die kunnen tussenkomen voor schade aan gebouwen en hun inhoud zijn de volgende:

- Brandverzekering

Deze verzekering is niet verplicht, maar wordt in de meeste gevallen wel aangegaan. In het algemeen dekt zij wateroverlast en is daarom van groot belang voor zowel de huurder (inhoud) als de eigenaar (het gebouw) voor de tussenkomst bij schade als gevolg van overstroming.

De basis- en aanvullende dekking van een brandverzekering kan dekking bieden voor: schade aan het gebouw, onroerend en roerend materieel, voertuigen die voor of in het gebouw geparkeerd staan, de voorraad materialen, etc. en ook de reddingskosten, de kosten van de maatregelen om dreigende schade te voorkomen, de kosten van sloop van beschadigde goederen, de vervoerkosten van puin, de kosten van opslag van goederen en materieel, de kosten van verhuizing (huur van een ander gebouw of andere tijdelijke oplossing, zoals containers), ...

Meer info? Zie website Assuralia: <https://www.abcverzekering.be/brandverzekering/checklist-overstromingen>

- De omnium-autoverzekering

Schade aan voertuigen buiten het bedrijfsgebouw kan gedekt worden door een omniumverzekering, zolang het voertuig niet ouder is dan 5 jaar.

- De exploitatieverzekering

Deze verzekering kan tussenkomen om de financiële schade te dekken die een impact heeft op de omzet door het stilleggen van de activiteit van de onderneming als gevolg van de overstroming.

- Alle risico's'-verzekering

Het onderschrijven van een dergelijke verzekering kan alles dekken dat meer specifiek betrekking heeft op de software die binnen uw onderneming wordt gebruikt en schade aan elektronische apparatuur.

Zoals reeds opgemerkt, heeft de onderneming er belang bij de voorwaarden van haar verzekering zorgvuldig na te zien ter voorbereiding op het gesprek met haar verzekeraar of verzekeringsmakelaar.

- **Hoe te reageren in verband met andere contracten?**

Het beheer van elke onderneming leidt tot het sluiten van vele contracten: handelshuur, huurcontract voor materiaal of leasingcontract, Om haar risico's te beperken, moet de onderneming handelen.

- a) Als u huurder bent, dient u uw verhuurder onverwijld op de hoogte te stellen van de schade, zodat hij een schade-aangifte kan indienen bij zijn verzekeraar. Het is immers de verzekering van de eigenaar die zal moeten tussenkomen voor schade aan het pand dat u huurt (vloeren, muren, verwarmings- en elektriciteitsinstallaties, enz.).

Schade aan de inboedel valt onder uw eigen brandpolis, tenminste als u de inboedel tegelijk met uw huurdersaansprakelijkheid laat verzekeren.

- b) Voor andere contracten is het raadzaam om de inhoud van het contract opnieuw te lezen en met name de volgende vragen te onderzoeken:
- Wat staat er in het contract bij wateroverlast of andere onvoorziene omstandigheden?
 - Moesten er verzekeringen worden afgesloten op grond van het contract?

Reageer op basis van de analyse schriftelijk bij de betrokken partij.

2. De uitvoering van mijn werf wordt getroffen door de overstromingen van juli 2021.

- Welke eerste goede reflexen moet men hebben?

Het wordt sterk aanbevolen om de volgende goede reflexen te hebben:

- Wees voorzichtig en bezonnen
- Doe een beroep op de onderschreven verzekering
- Reageer tegenover de klant volgens het contract.

Wees voorzichtig en bezonnen

Voor de goede trouw en transparantie is het belangrijk dat de onderneming denkt aan:

Het nemen van voorzorgsmaatregelen om schade te beperken en bewijsmateriaal te verzamelen

Zoals in elke situatie waarin schade ontstaat, willen partijen hun schade beperken, dat wil zeggen voorzorgsmaatregelen nemen om grotere schade te voorkomen, bijvoorbeeld door de werf te beveiligen, door op te ruimen wat verdere schade zou kunnen veroorzaken,

Waarschuwing: met het oog de bewijslevering is het belangrijk om foto's van de situatie te maken voorafgaand aan het nemen van elke maatregel en alle documenten te bewaren die nodig zijn om eventuele schadevergoeding te verkrijgen.

Doe een beroep op de toepasselijke verzekering

De aannemer dient na te gaan welke de verzekeringen zijn waarover hij voor die werf beschikt, evenals de eventuele verzekeringen waarover de opdrachtgever beschikt. Het is sterk aangeraden, zo nodig, contact op te nemen met uw verzekeraar of uw makelaar om samen de situatie te analyseren.

Zie ook hierna punt 3 "Het plafond voor de tussenkomst van de verzekeraars bij natuurrampen is verhoogd".

Reageer tegenover de klant volgens het contract.

Of het nu gaat over de opdrachtgever, de onderaannemer, de leverancier, ..., het is omwille van de goede trouw en de transparantie belangrijk om alle medecontractanten die getroffen zouden kunnen zijn door de overstroming van de werf, te verwittigen.

In het kader van de lopende contracten, en gezien de omstandigheden, zou het kunnen dat de contractuele termijn niet meer kan gerespecteerd worden of dat de overstromingen een impact hebben op de reeds uitgevoerde werken.

- **Welke verzekeringen kunnen tussenkomen?**

De verschillende soorten verzekeringen die kunnen tussenkomen bij schade aan de uitgevoerde werken variëren naargelang het renovatiewerken of nieuwbouw betreft:

- **Voor renovatiewerken** kan de brandverzekering van het bestaande gebouw tussenkomen in het herstel van schade na overstromingen; Evenzo, als een verzekering "Alle BouwplaatsRisico's" (ABR) is afgesloten, kan deze ook herstellingskosten dekken. Over het algemeen zal de franchise voor een brandverzekering lager zijn dan voor ABR;
- **Voor nieuwbouw** kan een alle bouwplaatsrisico's -verzekering (ABR) tussenkomen in de herstelling van beschadigde werken;

Quid voor werfketen? De werfketen kunnen gedekt worden door een alle bouwplaatsrisico's -verzekering (ABR) of brandverzekering.

Quid voor roerend materieel? Het is nuttig om na te gaan of de brandverzekering van de onderneming schade aan roerend materieel dekt. In het geval van huur van materieel kan het huurcontract bepalingen bevatten met betrekking tot verzekeringen.

Zoals reeds opgemerkt, heeft de onderneming er belang bij de voorwaarden van haar verzekering zorgvuldig na te zien ter voorbereiding op het gesprek met haar verzekeraar of verzekeringsmakelaar.

- **Hoe te reageren in het kader van het aannemingscontract of de overheidsopdracht?**

In het kader van lopende contracten, zowel in overheidsopdrachten als in privé-contracten, en gezien de omstandigheden is het van belang om - ongeacht de tussenkomst van een verzekering - **na te denken over het veiligstellen van zijn rechten en het zo snel mogelijk informeren van de opdrachtgever over de gevolgen van de overstromingen voor de contractuele termijnen of de kosten.**

In principe, en tenzij anders bepaald in het contract, is het risico voor rekening van de aannemer wanneer de schade aan de werken door de overstroming zich voordoet vóór de oplevering van de werken.

Een dergelijke contractuele clause is bijvoorbeeld opgenomen in het model "Algemene aannemingsvoorwaarden voor werken in private aannemingscontracten", art 11: "*Voor zover de klant voormelde verplichting naleeft, vindt de door de artikelen 1788 en 1789 van het Burgerlijk Wetboek beoogde overdracht van risico's plaats als volgt: in geval van werken waarbij de materialen geïncorporeerd worden, naarmate de incorporatie vordert of in geval van levering, naargelang de levering plaatsvindt*". (zie: <https://www.confederatiebouw.be/nl-be/acc%C3%A8smembres/bouwrecht/algemeneaannemingsvoorwaarden.aspx>)

→ In de praktijk betekent dit dat de aannemer verplicht zal zijn op eigen kosten de schade aan het reeds uitgevoerde werk te herstellen, tenzij:

- er tussenkomst is van een verzekering, zoals een ABR-polis of een brandverzekering in het kader van renovatiewerkzaamheden;
- er voorzien is in een clause van onvoorziene omstandigheden, waardoor partijen het contract kunnen herzien;
- de ontbinding van het contract alleen zou worden ingeroepen als het gaat om het totaal verlies (overmacht).

Ook loopt de ondernemer het risico dat de uitvoeringstermijn in het gedrang komt. In dit geval is het zaak om dit zo snel mogelijk aan de opdrachtgever te melden en met elkaar in overleg te treden over het vervolg. Merk op dat als het contract een clause met betrekking tot onvoorziene omstandigheden bevat, de partijen het contract ook op dit punt kunnen herzien.

Er wordt sterk aangeraden om met de opdrachtgever te overleggen.

Ten slotte moet worden opgemerkt dat in het kader van overheidsopdrachten het begrip “onvoorziene omstandigheden” voorzien is in artikel 38/9 van het gecoördineerd koninklijk besluit “Uitvoeringsregels” van 14 januari 2013 en door de aannemer kan worden ingeroepen om verlenging van de uitvoeringstermijn en herziening van het contract te verkrijgen.

Let op: in dit geval moet de melding van onvoorziene omstandigheden en hun impact op de opdracht, op straffe van verval, binnen 30 dagen na het optreden ervan aan de aanbesteder worden meegedeeld.

3 typemodelbrieven:

<https://www.confederatiebouw.be/nl-be/acc%C3%A8smembres/formulierenendocumenten/overstromingen.aspx>

1. Private opdrachten: kennisgeving aan de bouwheer van de uitzonderlijke wersomstandigheden
2. Overheidsopdrachten: kennisgeving aan de aanbestedende overheid van onvoorzienbare omstandigheden
3. Overheidsopdrachten: verzoek tot uitstel van aanvang van de werken aan de aanbestedende overheid

3. De verhoging van het plafond voor de tussenkomst van de verzekeraars bij natuurrampen

- Waar gaat het over?

De verzekeraars (Assuralia) hebben in overleg met de Waalse regering beslist om het maximumbedrag dat kan worden uitgekeerd bij grote natuurrampen te verhogen tot 590 miljoen euro voor schade veroorzaakt door de waterramp in ons land.

Het akkoord beoogt de interventielimiet van verzekeraars (bijna) te verdubbelen. Deze grens gaat van 350 miljoen naar 650 miljoen euro. Het Waals Gewest dekt het saldo (+/- 1 miljard) om alle schade te dekken die vandaag op 1,6 - 1,7 miljard euro wordt geraamd.

De verzekeraars schieten ook het volledige bedrag voor, waardoor verzekerden slechts één contactpersoon en één schadedossier meer moeten hebben.

Dankzij [deze overeenkomst](#)² tussen de verzekeraars en het Waals Gewest kunnen de verzekerde slachtoffers van rampen voor 100% worden vergoed, **en dit in overeenstemming met de clausules van hun verzekeringspolissen.**

- ***Wat moet worden verstaan onder 100% vergoeding van de slachtoffers?***

De 100% heeft betrekking op de bedragen die door het verzekeringscontract zijn verzekerd.

Het is duidelijk dat de overeenkomst **het verzekerde bedrag** betreft.

Dat wil zeggen, als het contract een bedrag van € 100.000 dekt en de schade € 150.000 is, garandeert de overeenkomst dat de verzekerde zijn € 100.000 zal betaald krijgen.

- ***Wat is het toepassingsgebied van deze overeenkomst ?***

De overeenkomst in kwestie dekt enkel de brandverzekeringen "Eenvoudige risico's" die geplafonneerd zijn voor de tussenkomsten bij natuurrampen.

Het gaat enkel over de verplichte dekking voor natuurrampen die alleen geldt voor de brandverzekering voor eenvoudige risico's (woningen, kleine ondernemingen).

Neem contact op met uw verzekeringsmakelaar of verzekeraar om te weten welke risico's worden gedekt en wat het bedrag van de dekking is.

Hoe zit het met andere verzekeringen?

- Andere verzekeringen vallen niet onder de overeenkomst omdat er geen plafond is zoals dat het geval is bij brandverzekeringen "Eenvoudige risico's".
- Deze verzekeringen zullen dus volledig tussenkomen, volgens de voorwaarden van het contract.

Let op: het akkoord heeft enkel betrekking op de overstromingen die plaatsvonden van 14 tot 16 juli 2021. Overstromingen die nadien plaatsvonden (bv. Namen, Dinant, enz.) vallen niet onder dit akkoord. Daarom moeten de 2 gebeurtenissen onafhankelijk van elkaar worden beschouwd en zou het daarom een nieuw incident zijn. Omdat de grens voor rampenbestrijding geldt, gaat er na 16 juli 2021 een nieuwe grens voor overstromingsschade gelden. In het laatste geval is het onwaarschijnlijk dat de grens wordt overschreden en is er geen specifieke overeenkomst nodig.

- ***Wat gebeurt er als de schade de schatting van 1,7 miljard euro overschrijdt en het plafond van 590 miljoen voor verzekeraars wordt overschreden?***

Er is voorzien dat als de schaderaming van +/- 1,7 miljard naar boven moet worden bijgesteld, de verzekeraars en het Waals Gewest weer rond de tafel zullen gaan zitten om opnieuw te onderhandelen over nieuwe interventievoorwaarden

² Op 1 september 2021 werd het akkoord tussen Assuralia en het Waals Gewest gepubliceerd op de site van het Gewest:

<https://gouvernement.wallonie.be/home/presse/publications/protocole-visant-a-pouvoir-fournir-une-indemnisation-complete-aux-victimes-assurees-en-rapport-avec-les-inondations-survenues-du-14-au-16-juillet-2021-pour-les-assurances-incendie--risques-simples.html>

4. Particulieren of ondernemingen doen een beroep op u voor dringende werken of herstellingen

- Waar moet je als ondernemer op letten ?

Het is in het belang van de aannemer om een onderscheid te maken tussen reddingskosten (dringende werkzaamheden) en herstellingskosten:

- Indien de tussenkomst betrekking heeft op werken om eigendommen te redden en dus de schade te beperken, kan de aannemer daartoe overgaan zonder noodzakelijkerwijs een bestek te laten valideren door de verzekeraars. Het is echter raadzaam om vóór elke interventie foto's of video's te maken.
- Indien de tussenkomst herstellingswerken betreft, moet een bestek worden opgemaakt, met daarbij de algemene voorwaarden zodat ze afdwingbaar zijn. Door de ondertekening van de offerte door beide partijen komt het contract immers tot stand. Dit bestek moet in principe door de verzekeraars gevalideerd worden, eventueel na het nazicht door deskundigen.

- Welke concrete aanbevelingen m.b.t. het bestek?

Het is ten eerste aanbevolen de offerte zo duidelijk en zo gedetailleerd mogelijk op te stellen. Zorg er ook voor dat ze technisch goed onderbouwd is. Niet alleen zal dergelijke offerte latere discussies met de opdrachtgever over de aard en de omvang van de uit te voeren werken vermijden, maar zij zal ook een goede basis vormen bij de evaluatie van de schade door de verzekeringsexpert. Dit kan ook een vlotte betaling door de verzekeraar in de hand werken.

Wanneer de offerte niet gratis kan opgesteld worden, wat afhangt van de complexiteit van de werken en eventueel voorafgaand studiewerk, moet dit vooraf duidelijk aan de opdrachtgever gemeld worden.

Op de [website](#) vindt u twee modellen voor het opmaken van offertes. Als algemene voorwaarden die bij de offerte gevoegd worden kan het model van algemene voorwaarden van de Confederatie gebruikt worden. Dit model bevindt zich op:

<https://www.confederatiebouw.be/nl-be/acc%C3%A8smembres/bouwrecht/algemeneaannemingsvoorwaarden.aspx>

- Het is aangewezen dat de aannemer aan de klant vraagt om aan zijn verzekeraar te contacteren om te bespreken hoe de tussenkomst het vlotst kan verlopen. Desgevallend kan overeengekomen worden over een rechtstreekse betaling van de aannemer.

Aandacht: als de deskundige het bestek niet accepteert, heeft de verzekerde de mogelijkheid om een tegenexpertise te laten plaatsvinden – een goed onderbouwde offerte (zie hierboven) zal zeker bijdragen aan de goedkeuring door de expert van de verzekeraar.

- Kunnen we een directe betaling aan de aannemer overwegen ?

Dit is moeilijk omwille van de volgende redenen:

- De verzekeraar is verplicht binnen dertig dagen 80% van het door de deskundige vastgestelde bedrag uit te betalen, ongeacht of verzekerde de reparatie laat uitvoeren of niet.
- de verzekerde is niet verplicht de werkzaamheden te bestellen bij de aannemer die de aan de deskundige voorgelegde raming heeft opgesteld.
- Een systeem van directe betaling zou vereisen dat verzekeraars contracten afsluiten met de verschillende betrokken aannemers, wat onder de gegeven omstandigheden niet realistisch is.

Dienvolgens is het nuttig om weten dat men aan de klant ook op voorhand kan melden dat het bestek betalend zal zijn indien het niet gevolgd wordt door een vaste en definitieve bestelling

5. Overheidsopdrachten voor het uitvoeren van dringende werken

- Welke procedures kunnen de gemeenten opstarten om dringende werken te laten uitvoeren? Hoe bereid je je daar als aannemer op voor?

In het kader van wederopbouw of dringende interventies zouden de gemeenten snel overheidsopdrachten kunnen lanceren. De gemeenten zijn echter nog steeds verplicht een plaatsingsprocedure voor overheidsopdrachten te organiseren.

Gezien de hoogdringendheid van bepaalde situaties, staat de regelgeving inzake overheidsopdrachten toe:

- gebruik te maken van de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking. In dit geval moeten strikte voorwaarden in acht worden genomen, waaronder de dringende noodzakelijkheid als gevolg van onvoorziene gebeurtenissen en het raadplegen van ten minste drie aannemers. Aangezien het gebruik van deze procedure uitzonderlijk is, moet de aanbesteder dit concreet motiveren.
 - Ondernemingen die bereid zijn offertes in te indienen, met name voor wegenwerken, moeten niet aarzelen om zich bij de gemeenten aan te melden.
- voor alle soorten procedures (open, niet-openbare en onderhandelde) de termijnen voor het ontvangen van verzoeken tot deelneming en offertes te verkorten in door de aanbesteder naar behoren gemotiveerde noodsituaties die het onmogelijk maken om de minimumtermijnen na te leven;
- voor opdrachten van geringe waarde, namelijk opdrachten die worden geraamd op minder dan € 30.000 exclusief btw, de opdracht te sluiten zonder een offerte te vragen, maar op voorwaarde dat ten minste drie ondernemers worden geraadpleegd.

III. Financiële aspecten

Onderstaande vragen en antwoorden gelden enkel voor Wallonië maar volledigheidshalve wordt deze informatie ook meegegeven in deze FAQ

1. Het Rampenfonds voor geleden schade

- Wanneer kan het Waalse Rampenfonds tussenkomen voor de geleden schade en onder welke voorwaarden?

Het Waalse Rampenfonds kan pas ingrijpen wanneer de Waalse regering, op verzoek van de getroffen gemeenten, het natuurverschijnsel als natuurramp erkent, via een decreet gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Vanaf de erkenning als natuurramp moeten de slachtoffers binnen 3 maanden hun verzoek indienen. In de tussentijd kunnen zij zich melden bij de gemeente.

Waar nodig kan het fonds tussenkomen om particulieren en ondernemingen te vergoeden voor schade aan eigendommen die normaal niet-verzekeraar is. Als de beschadigde goederen door een verzekeringscontract kunnen worden gedekt, is het immers aan de verzekeraar om in te grijpen en de geleden schade te dekken. Bijgevolg zal alles wat verzekeraar is door de onderneming maar niet verzekerd is, a priori niet gedekt worden door het Fonds.

<https://interieur.wallonie.be/marches-et-patrimoine/calamites-naturelles/dommages-bien-prives/140861>

2. De voorfinanciering van de tussenkomsten van de verzekeringen en het Rampenfonds via leningsformules, aangeboden door SOWALFIN en SOGEPA

- **Welke vormen van voorfinanciering, de voorwaarden om er een beroep op te doen en welke aandachtspunten voor ondernemingen?**

De "Noodlening overstromingen"

De Waalse financiële instrumenten bieden deze eerste interventiemaatregel aan die bestaat uit het voorfinancieren, tegen een tarief van 0%, van de vergoeding aan de getroffen entiteiten door de verzekeringsmaatschappij en/of door het Rampenfonds

Welk type lening?

- Een voorschot tot 75% van het bedrag van de tussenkomst van de verzekeringsmaatschappij en/of het Rampenfonds in de schade veroorzaakt door het onweer in de zomer van 2021
- Toegekend door SOWALFIN, SRIW, SOGEPA voor zelfstandigen en ondernemingen
- Bedrag:
 - SOWALFIN: geen minimum en maximum bedrag € 50.000 / exploitatiezetel
 - SOGEPA: minimumbedrag van € 50.000, het onderzoek van de aanvragen zal worden uitgevoerd volgens de specifieke situatie van het bedrijf
- Duur :
 - SOWALFIN: begrensd op max. 2 jaar (met mogelijkheid tot verlenging - tot schadevergoeding wordt betaald door de verzekeringsmaatschappij)
 - SOGEPA: onbepaalde duur (totdat schadevergoeding wordt betaald door de verzekeringsmaatschappij / het Rampenfonds)
- Rente aan 0%

Hoe de lening krijgen voor een bedrag tot 50.000 EUR (SOWALFIN)?

Toekenningsvoorwaarden

- Voor ondernemingen ouder dan 3 jaar: niet in financiële moeilijkheden verkeren op 31/12/19 (vóór de crisis);
- niet in staat van faillissement, stopzetting van activiteiten of vereffening zijn;
- waarvan de hoofdzetel van het bedrijf, rechtstreeks getroffen door de overstromingen, zich in Wallonië bevindt;
- In orde zijn met de verzekeringen

Overige formaliteiten

De noodlening in geval van overstroming wordt onderworpen aan subrogatie tegenover de verzekeringsmaatschappij ten voordele van SOWALFIN. Een online formulier (<https://www.sowalfin.be/financement/pre-urgence-inondations/>) op de SOWALFIN-website maakt het mogelijk om de toelatingsvoorwaarden te controleren (upstream-vragen), de documenten te posten en de aanvraag in te dienen.

Hoe de lening verkrijgen voor een bedrag groter dan 50.000 EUR (SOGEPA, SRIW)?

Toekenningsvoorwaarden

- Meer dan 10 VTE's;
- Niet in financiële moeilijkheden verkeren op 31/12/2019 (vóór de crisis)
- Niet in staat van faillissement, stopzetting van activiteiten of liquidatie verkeren
- Waarvan de hoofdzetel van de onderneming, rechtstreeks getroffen door de overstromingen, zich in Wallonië bevindt

Overige formaliteiten

De Noodlening overstromingen wordt verstrekt door subrogatie / cessie van de (nader te bepalen) vordering op de verzekeringsmaatschappij en/of het Rampenfonds ten behoeve van SRIW en SOGEPA, al naar gelang het geval. Met een online formulier (<https://www.sogepa.be/fr/inondations-2021/demande-intervention>) op de SOGEPA-website kunt u uw verzoek om noodinterventie rechtstreeks indienen bij hun adviseurs.

De "Ricochet Relance-lening" en de "Coup de Pouce-lening"

Onthoud naast deze regeling :

- dat de "[Ricochet Relance Lening](#)" van SOWALFIN het mogelijk maakt om te voorzien in de behoeften van ondernemingen tot 100.000 € voor kleine ondernemingen en zelfstandigen, die slachtoffer zijn van de overstromingen van juli 2021 en die hun cashflow en hun financiële draagkracht nog maar eens verzwakt.
- dat de naasten van de getroffen ondernemingen en zelfstandigen ook kunnen bijdragen om hen financieel te ondersteunen door het mechanisme van de "[Coup de Pouce-lening](#)" te activeren. Deze maakt het mogelijk een deel van het particuliere spaargeld te mobiliseren om de solvabiliteit van de zelfstandigen en Waalse KMO's te verstevigen en in het bijzonder hun ontwikkeling te verzekeren door een lening tot € 250.000 voor de kredietnemer en tot € 125.000 voor de kredietgever, met een belastingkrediet voor de kredietgever van 4% voor de eerste 4 boekjaren, 2,5% in de jaren daarna.

Meer informatie? Het nummer 1890, het eerstelijnsinformatiekanaal staat tot uw beschikking

Ten slotte activeert SOWALFIN ook zijn eerstelijnsinformatiekanaal [1890](https://www.1890.be/article/inondations-calamites) (<https://www.1890.be/article/inondations-calamites>). Dit kanaal heeft tot doel Waalse ondernemingen te ondersteunen bij de eerste te nemen stappen, de activering van hulpmechanismen of zelfs de stappen richting verzekeringsmaatschappijen en het Waals Rampenfonds.

3. De Kredieten: FEBELFIN nodigt bedrijven die getroffen zijn door de overstromingen uit om contact op te nemen met hun bank.

De Belgische Federatie van de Financiële Sector ([FEBELFIN](#)) nodigt zelfstandigen en bedrijfsleiders die moeilijkheden verwachten bij het terugbetalen van lopende kredieten uit om snel contact op te nemen met hun bank of hun kredietverstrekker om samen na te gaan welke oplossingen het best in overweging worden genomen. De kredietverstrekkers zullen elk geval afzonderlijk onderzoeken en trachten de financiële problemen zoveel mogelijk te verlichten en, indien nodig, zal beroep worden gedaan op de ondersteuningsmechanismen die door de overheid zijn ingesteld, zoals SOWALFIN en SOGEPA in Wallonië. (met name die welke in punt 2 hierboven worden genoemd). Aarzel niet om aan te dringen om van deze steun te genieten.

4. Vermindering onroerende voorheffing en herschatting kadastraal inkomen

- *Aanvraag vermindering onroerende voorheffing*

Eigenaars die schade hebben opgelopen aan een onroerend goed (woningen en commerciële gebouwen van particulieren en ondernemingen) gelegen in gemeenten in het Waals Gewest die ingevolge de overstromingen van 14 tot 16 juli [erkend werden als natuurramp](#), kunnen contact opnemen met het Waals Gewest om een [vermindering van de onroerende voorheffing](#) te bekomen.

- *Aanvraag herschatting kadastraal inkomen*

Wanneer een onroerend goed dermate beschadigd is dat er een definitieve waardevermindering ontstaat, kan ook een aangifte ingediend worden ([aangifteformulier 43B voor afbraakwerken](#)) bij de Administratie Opmetingen & Waarderingen van de FOD Financiën om het kadastraal inkomen van het gebouw te laten herschatten. Met vragen kan men terecht bij het [Contact center](#) op het nummer 02 572 57 57.

IV. Andere aspecten

1. Eis tot opvordering (materieel en/of personeel van de onderneming) door de gemeente: aan welke voorwaarden moet worden voldaan?

Het opvorderen van materieel en/of personeel door de gemeente is alleen mogelijk in uiterst dringende gevallen. In dit opzicht vormt het mogelijk een afwijking van de van de overheidsopdrachtenreglementering.

Bovendien moet de vordering het gevolg zijn van een eenzijdige handeling van de overheid. Ze moet ook altijd gecompenseerd worden.

Kortom, opvordering kan alleen worden gebruikt in dringende situaties en moet de enige mogelijkheid zijn. Indien een onderhandelingsprocedure zonder publiciteit mogelijk is, kan de opvordering niet worden toegepast.